

5287

Onsdagen 10de Juni 1846
1846

Grundtvigs prædikenmanuskripter fra 1845-46
udgivet januar 2010 af Lars Toftdahl Andersen
i Grundtvig-Byens digitale bibliotek med støtte fra
Tipsmidlerne (2001) og N.F.S. Grundtvigs Fond (2010).

4ms, fasc 64

Onsdagen 10de Juni 1846

Joh III

Ingen kan fare op til Himmelen, uden han, som foer ned fra Himmelen: Menneske-Sønnen, som er i Himmelen!

Naar Vorherre *Jesus* siger: Ingen kan fare op til Himmelen, uden han, som foer ned fra Himmelen, da er det et sørgeligt Ord for hvem der ikke troer paa denne Menneske-Søn og som ved første Øiekast endog siger sørgeligt for hans Troende, men er dog for dem igrunden saare glædeligt, og hvad enten vi betragter os selv blot som Mennesker eller tillige som Christne, da seer vi let, det er saa. Vel er vi netop, som Mennesker *Jordens* Indbyggere, men da vi dog ikke her har noget blivende Sted, men al Menneskets jordiske Anseelse og Kraft, Ære og Herlighed er som Markens Blomst, der visner og affalder, da Rige og Fattige, Store og Smaa, Viismænd og Daarer alle om en liden Stund skal forsvinde fra Jorden, saa deres Sted ikke findes, saa maa Mennesket enten synke eller stige, enten fare ned eller fare op, tabe sig i Afgrunden eller opløftes til de evige Boliger, og ligesom det Sidste er, hvad hvert menneskeligt Hjerte inderlig maa ønske, saaledes maa det ogsaa være vor Skabers Villie; thi Han som dannede os fra Begyndelsen i sit Billede og efter sin Lignelse, dannede os af *Jordens* Støv, men indblæste os sin Livsaande, Han har dermed viist, at Han under os Liv og Glæde i Fællesskab med Ham, og Han kan, som skrevet staaer, ikke have skabt alle Menneskens Børn forgiæves, vilde aldrig skabt os, dersom Han ikke havde forudseet, at vi, naar vi havde fuldendt vort jordiske Løb, kunde optages til Himlen, thi saavist som Han er Kiærligheden selv, maa Han ogsaa vilde, som skrevet staaer, at alle Mennesker

Onsdagen 10de Juni 1846

skulde blive salige, hvad vi dog umuelig kan være paa Jorden med Døden for Øine, kan, da Døden er kommet i Verden, umuelig blive uden at fare til Himmels.

Men er der nu ingen sand Lykke og Glæde paa Jorden for os Mennesker uden med Udsigten til en glædelig Himmelfart, saa naar dette Paulun nedbrydes, vi tør vente en Bolig af Gud, gjort uden Hænder, evig i Himlene, og er det sandt, hvad Herren siger, at Ingen kan fare op til Himmelen uden hvem der foer ned fra Himmelen, da beroer aabenbar vor Salighed derpaa, at der er faret En ned fra Himmelen, som kan og vil tage os med sig derop, og dette er Vorherres Jesu Christi Evangelium, at Han, som var evig i Guds Skikkelse, Han foer ned til Jorden og paatog sig vor Skikkelse, for at naar Han blev ophøiet, Han kunde drage os Alle til sig, ei lade sine Troende fortages, men skienke dem det evige Liv.

Men har vi nu troende modtaget dette Evangelium at Guds Søn blev Menneskens Søn paa Jorden, for at Menneskens Børn kunde blive Guds Børn i Himlen, da maa jo *Himmelfarten* være vor daglige Tanke, vort faste Haab og vor livsalige Trøst over al Jordens Møie og Dødens Bitterhed, thi det er jo alle hans Troendes Ønske at være hvor han er, og han foer til Himmels, men det kan ved første Øiekast synes, som om dette glade Haab blev os berøvet ved Herrens Ord: Ingen kan fare op til Himmelen uden han, som nedfoer fra Himmelen, Menneske-Sønnen, som er i Himmelen, thi, maatte man sige: hvad nytter det os i Grunden, at Han er faret ned fra Himmelen til os, naar Ingen kan fare op uden han, som foer ned, eller hvorledes kan han da tage os med sig?

Naar derfor Herren siger til os alle ved sit Bord, at han giver os sit Kiød at æde og sit Blod at drikke, da maa det langt fra at forarge, meget mere inderlig glæde os, baade som et gyldigt Vidnesbyrd om, at han bliver ved at fare ned fra Himmelen for at vi kan fare op til Himmelen, og især

Onsdagen 10de Juni 1846

som en vidunderlig glædelig Oplysning af den mørke Tale at Ingen kan fare op til Himmelen uden Han, som nedfoer fra Himmelen, thi naar vi blive Hans Kiød og Been og leve ikke mere vort eget Liv men Hans, som er død og opstanden for os, da fare vi alle til Himmels, og dog farer Ingen selv derop uden Han som foer ned fra Himmelen, Menneske-Sønne, som er i Himmelen, thi ligesom han lever og boer, vandrer og lider i og med sine Troende, saa farer han ogsaa op til Himmelen i og med dem[.]

*Naar vi forkynde Herrens Nærværelse med Hans Kiød og Blod i den Hellige Nadver, da sige mange Daarer med deres Mund og endnu langt flere i deres Hjerter, ligesom de vantroe Jøder: hvorledes kan han give os sit Kiød at æde, og hvorledes kan han som sidder ved Guds Høirehaand, fare ned fra Himmelen til os allevegne, hvor vi forsamles i Hans Navn?

Ja, saaledes spørge mange Daarer og forspilde dermed Velsignelsen, som var dem tiltænkt, men det kommer enten deraf, at de igrunden bryder sig kun lidt om at fare til Himmels og blive salige, eller ogsaa deraf, at de ikke troe og ret betænke Herrens Ord: Ingen farer op til Himmelen etc. etc. etc.

Og see m. V. naar dette Lys gaaer op for os over Textens Ord og Herrens Bord, da smelte de sammen i Lyset og skilles for os aldrig mere ad, men blir(!) sammen i den Hellig-Aand evindeligt, og Ordet om Himmelfarten skinner da for os som et stort Alterlys paa Herrens Bord, der kaster uforkrænkelig Glands paa den dybe Hemmelighed, at Herrens Kiød er sandelig Mad og Hans Blod er sandelig

* [Ny begyndelse, som synes opgivet igen, og den oprindelige derefter videreført].

Onsdagen 10de Juni 1846

Drikke; thi naar det staaer lyslevende for os, at Ingen kan fare op til Himmelen uden han, som foer ned fra Himmelen, Menneskens Søn, som er i Himmelen, og vi dog troe, at Gud sendte sin Søn til Verden for at hver den som troer paa ham, skal faae Bolig og Borgerskab i Himlen med det evige Liv, da seer vi Grunden, hvorfor han gjør os delagtige i sit Legem og Blod, og vidner: uden I æder Menneskens Søns Kiød og drikke hans Blod, har I ikke Livet i eder, det Liv nemlig, som kan i Sandhed opløfte os over Jorden og opfare med os til Himmelen, som intet Liv kan uden det som nedfoer fra Himmelen.

Det vedbliver at være en dyb, os uudgrundelig Hemmelighed, *hvorledes* det kan skee, thi de himmelske Ting kan vort Støv ikke begribe, og sagde han os den, kunde vi ikke troe den; men det er den Troende Nok at see, det er nødvendigt til vor Salighed, nødvendigt, naar Christus ikke skal forgæves være faret ned fra Himmelen, forgæves baade have levet og døet paa Jorden, det er os Nok, og dog seer vi endnu mere Lys i Herrens Lys, thi vi seer, *hvorved* det skeer, at Herren virkelig giver os sit Kiød at æde og sit Blod at drikke, derved nemlig at ligesom Ordet i Tidens Fylde blev Kiød og boede paa Jorden med den Eenbaarnes Herlighed, saaledes bliver Hans Ord: tager, æder, det er mit Legeme, som gives for eder, drikker alle heraf, det er mit Blod, som udgydes for eder, disse Herrens Ord blive Kiød og Blod, fordi Han, ligesom Hans Fader, taler saa det skeer, og byder saa det staaer, bliver, som han siger, Kiød, og naar vi lukker op for ham, da boer han inden i os, med den Eenbaarnes Herlighed, fuld af Naade og Sandhed, og med den salige Forvisning, at han som foer ned fra Himmelen for at boe hos os, han, som ogsaa kan og vil fare op til Himmelen, farer ikke op igjen uden at tage os med sig, som han har lovet: hvor jeg er, skal ogsaa min Tjener være.

Ja, det er vist, at vil Herren virkelig være, hvor hans Tjenere er, skiøndt det er i en ussel og syndig Verden, da vil han meget mere lade sine Tjenere være hvor han er i det store og herlige Huus som har Værelser Nok, saa der er vi ham ikke til Byrde, som her, men til Ære og Glæde Amen!